

Vocals dobles (I)

Quan parlem de vocals dobles volem dir, en realitat, i més pròpiament, els grups formats per dos signes vocàlics idèntics, és a dir, aa, ee, ii, oo i uu. En un nombre molt elevat de casos, aquestes coincidències solen originar-se en els mots composts, en entrar en contacte la darrera lletra d'un dels components i la primera de l'altre, i també en la flexió nominal i verbal, en què tenen lloc contactes anàlegs.

La coincidència de dos signes vocàlics idèntics apareix, per tant, com el resultat normal de la formació dels mots amb uns determinats components. Però això no priva que s'originin algunes vacil·lacions en l'escriptura. Sorgeix sovint, efectivament, una certa repugnància a representar el mateix signe dues vegades consecutives, la qual es resol, alguns cops, en una supressió o un canvi indeguts. Creiem, així, que escau d'assenyalar els principals casos en què sorgeixen aquestes coincidències vocàliques.

El grup aa apareix en mots composts formats amb prefixos com contra, supra i infra: contraatac, contraacusació, supraaxillar, infraaxillar. També pot sorgir en els composts formats amb la juxtaposició d'un verb i el seu complement directe, com guardaagulles (però paraigua i d'un substantiu i el seu determinatiu: caraalegre, caraample.

El grup ee és el més usual i, sens dubte, el que més vacil·lacions i errors origina. El trobem en molts composts formats amb els prefixos sobre, re i pre: sobreentendre, reeditar, reedificar, preexistir, preeminent, etc, en l'escriptura dels quals s'omet prou sovint una e, i en alguns derivats com creença i deessa. En la flexió nominal apareix a les formes del plural dels mots acabats en ea, que ja hem comentat més d'un cop, com marees, idees, europees, etc, en què tan sovint es comet la incorrecció d'escriure una a en lloc de la segona e; dit altrament, de formar el plural d'aquests mots afegint-hi simplement una s: «ideas», «assembleas», etc. I, finalment, en la flexió verbal, trobem aquest conjunt en algunes formes dels verbs el radical dels quals acaba en e; tant del primer grup, com crees, menyspreen, ideen, alinees, recreen, etc., (que, anàlogament al cas anterior, hom escriu també indegudament «creas», «idean», etc), com del tercer: posseeix, obeeixes, maleeixen, proveeix, etc. en els quals la repugnància a l'escriptura de dos signes vocàlics idèntics consecutius es resol, més o menys d'acord amb una certa pronúncia defectuosa, intercalant-hi una i: «obeieixen», «maleieixen», etc, formes, és clar, inadmissibles.

ALBERT JANE